

HEIMSPEKI 1 – GREINING

Aðferð heimspekinnar er aðferð rökfærslunnar þar sem tilgangurinn er að meta sannleiksgildi þess sem fullyrt er. Þetta einkenni heimspekiiðkun strax í fornöld og þrátt fyrir ýmsar breytingar á menningu og hugsunarhætti hefur þetta einkenni hennar haldist óbreytt. Markmið námskeiðsins er að fjalla um viðfangsefni stjórnmála og menningar með þessum útgangspunkti heimspekinnar. Fjallað verður um aðferðir og kenningar sem eiga það sammerkt að lúta að því að ná tökum á og stýra samfélaginu.

Námsmat: Nemendur vinna tvö hópverkefni á meðan á námskeiðinu stendur og skrifa lokaritgerð. Hópverkefnin eru flutt í tíma (skipulag kynnt í upphafi námskeiðs) en lokaritgerð (einstaklingsritgerð) þarf að skila fyrir 13. september.

EFNI OG TÍMI	LYKILHUGTÖK	ADALTEXTAR	ANNAÐ EFNI
26. júlí 9.00-12.00 Samtími	Skipulag, stýring, greining, hið veraldlega sjálf	Michel Foucault (1993). Hvað er upplýsing?, ísl. þýð. Torfi H. Tulinius. Skírnir, 167 ár (haust 1993). Jürgen Habermas (1993). Ör í hjarta samtímans, ísl. þýð. Magnús Diðrik Baldursson og Sigríður Þorgeirsdóttir. Skírnir, 167 ár (haust 1993). Immanuel Kant (1993). Hvað er upplýsing, ísl. þýð. Elna Katrín Jónsdóttir og Anna Þorsteinsdóttir. Skírnir, 167 ár (haust 1993).	Amy Allen (2003). Foucault and Enlightenment: A Critical Reappraisal. Constellations 2, 10. árg. Jürgen Habermas (1998). The Critique of Reason as an Unmasking of the Human Sciences: Michel Foucault and Some Questions Concerning the Theory of Power: Foucault again. Í Critique and Power. Recasting the Foucault/Habermas Debate. Michael Kelly ritstj., Cambridge MA: The MIT Press.
27. júlí 9.00-12.00 Einstaklingur gegn samfélagi	Trúarreynsla, saga, einstaklingur, samfélag	Søren Kierkegaard (2000). Uggur og ótti. Reykjavík: Hið íslenska bókmenntafélag, bls. 119-224. G.W.F. Hegel (1988). Introduction to the Philosophy of History (L. Rauch, Trans.). Indianapolis and Cambridge: Hackett, bls. 19-56.	Ada Jaarsma (2010). Habermas' Kierkegaard and the Nature of the Secular. Constellations, 17(2), 271-292. Jürgen Habermas (2005). Equal Treatment of Cultures and the Limits of Postmodern Liberalism. The Journal of Political Philosophy, 13(1), 1-28. Søren Kierkegaard (2000). Endurtekningin. Reykjavík: Hið íslenska bókmenntafélag. Robert Solomon (1983). In the Spirit of Hegel. London: Oxford University Press. G.W.F. Hegel (1977). Phenomenology of Spirit. Oxford: Oxford University Press.
28. júlí 9.00-12.00 Pólitísk róttækni, hugmyndafræði	Vísindi, vald, gildi, hugmyndafræði, hegemonía	Karl Marx , (1983). Þýska Hugmyndafræðin. Reykjavík: Mál og menning. Antonio Gramsci (1971) Selections from the Prison Notebooks (The Modern Prince).	Leon Trotski The Revolution Betrayed Vladimir Lenin The State and Revolution

EFNI OG TÍMI	LYKILHUGTÖK	ADALTEXTAR	ANNAÐ EFNI
29. júlí 9.00-12.00 Vesturlönd: Frjálslyndisstefnan	Frelsi,	John Stuart Mill (1971) Frelsið. Reykjavík: Hið íslenska bókmenntafélag.	Friedrich Nietzsche (1994) Handan góðs og ills. Reykjavík: Hið íslenska bókmenntafélag. Richard Rorty (1989) Irony Contingency and Solidarity. Cambridge: Cambridge University Press. Gerald Mara og Suzanne Dovi (1995). Mill, Nietzsche, and the Identity of Postmodern Liberalism. The Journal of Politics, 57(1), 1-23.
29. júlí 13.00-16.00 Pragmatismi	Reynsla, samvinna, hið félagslega	John Dewey (1998) The Essential Dewey. Indiana University Press, bls. 281-293, 340-343.	John Dewey (1935). Liberalism and Social Action John Dewey (1938). Freedom and Culture John Dewey (1928) The Public and its Problems J.L. Marti og Philip Pettit (2010) A Political Philosophy in Public Life, Princeton: Princeton University Press
30. júlí 9.00-12.00 Alræðiskerfi 20. aldarinnar (Viðar Þorsteinsson)	Massinn, elítan, áróður	Hannah Arendt (1979). The Origins of Totalitarianism. San Diego, New York London: Harcourt Brace Jovanovic, kafli 10 og 11.	Bernard Schlink : Lesarinn. Þýð. Arthúr Björgvin Bollason. Forlagið, 2009. Stephen Daldry : The Reader. 2008.
3. ágúst 9.00-12.00 Frankfurtarskólinn (Viðar Þorsteinsson)	Skynsemi, verkvæðing, drottun	Theodor W. Adorno og Max Horkheimer . Dialectic of Enlightenment. Philosophical Fragments. Þýð. Edmund Jephcott. Stanford: Stanford University Press, 2002. Kafli „Excursus II: Juliett or Enlightenment and Morality“ (bls. 63-93).	Viðar Þorsteinsson : „Á klafa sjálfsbjargar. Vísindin sem drottun í Antíkristi og Dialektík upplýsingarinnar.“ Í Vísindavefur. Afmælisrit Þorsteins Vilhjálmssonar. Ritstj. Eyja Margrét Brynjarsdóttir et.al., Háskólaútgáfan 2010 (væntanleg). Lars von Trier : Antichrist. 2009.
4. ágúst 9.00-12.00 Foucault (Viðar Þorsteinsson)	Bæling, lífvald, stýring	Michel Foucault . Alsæi, vald og þekking. Ritstj. Garðar Baldvinsson. Bókmenntafræðistofnun Háskóla Íslands, 2005. Kafli „Bælingartilgátan“ (þýð. Björn Þorsteinsson, bls. 180-211).	Steinar Örn Atlason : „’Pað gisti óður ...’ Um Foucault, líkamann og lífvaldið.“ Í Af marxisma. Ritstj. Magnús Þór Snæbjörnsson og Viðar Þorsteinsson. Nýhil 2009. (Bl. 62-82).
5. ágúst 9.00-12.00 Átök menningarheima	Menning, pólítík, þegnskapur	Seyla Benhabib (2006). Another Cosmopolitanism. Oxford: Oxford University Press.	Seyla Benhabib (2005) Borders, Boundaries, and Citizenship. Political Science and Politics (38) 4, bls. 673-677 Alaa Al Aswany (2009) Chicago. Reykjavík: Bjartur
6. ágúst 9.00-12.00 Félagslegt réttlæti	Réttlæti, jöfnuður	Chantal Mouffe (2000). The Democratic Paradox. London: Verso. John Rawls (1993) Political Liberalism. New York: Columbia University Press. John Rawls (2001). Justice as Fairness. Cambridge, Mass.: Belknap Harvard University Press, bls. 1-18.	John Rawls (1999). Theory of Justice revised ed. Cambridge, Ma.: Belknap Harvard University Press.

Bækur á sérhillu námskeiðsins á bókasafninu:			
John Stuart Mill	<i>Frelsið</i>	Alaa Al Aswany	<i>Chicago</i>
	<i>Kúgun kvenna</i>	Leon Trotskíj	<i>The revolution betrayed : what is the Soviet Union and where is it going?</i>
Friedrich Nietzsche	<i>Handan góðs og ills</i>	Vladímír Lenín	<i>Ríki og bylting : kenning marxismans um ríkið og hlutverk verkalýðsins í byltingunni</i>
Søren Kierkegaard	<i>Uggur og ótti</i>	Richard Rorty	<i>Contingency, irony, and solidarity</i>
	<i>Endurtekningin</i>	Bernhard Schlink	<i>Lesarinn</i>
Sigmund Freud	<i>Blekkning trúarinnar</i>	John Dewey	<i>The later works, 1925-1953 Bindi 2, 11 og 13</i>
	<i>Undir oki siðmenningar</i>	Stephen Daldry	<i>The Reader</i>
Michel Foucault	<i>Alsæi, vald og þekking</i>	Lars von Trier	<i>Antichrist</i>
Jean-Paul Sartre	<i>Tilvistarstefnan er mannhyggja</i>	Michael Kelly (ritstj.)	<i>Critique and power</i>
Catriona McKinnon, Dario Castiglione	<i>The culture of toleration in diverse societies: reasonable tolerance</i>	G.W.F. Hegel	<i>Phenomenology of spirit</i>
Robert Solomon	<i>In the Spirit of Hegel</i>	Magnús Þór Snæbjörnsson og Viðar Þorsteinsson (ritstj.)	<i>Af marxisma</i>
Seyla Benhabib	<i>The Claims of Culture</i>		
	<i>Another Cosmopolitanism</i>		
Peter Singer	<i>Marx – A very short Introduction</i>		
Gary Cutting	<i>Foucault – A very short Introduction</i>		
Karl Marx og Friedrich Engels	<i>Kommúnistaávarpið</i>		
Karl Marx	<i>Þýska hugmyndafræðin</i>		
Antonio Gramsci	<i>Selections from the Prison Notebooks</i>		
Frederic Beiser (ritstj.)	<i>Cambridge Companion to Hegel and the 19th Century</i>		
John Dewey	<i>The Essential Dewey 1. og 2. bindi</i>		
Hannah Arendt	<i>The Origins of Totalitarianism</i>		
John Rawls	<i>A Theory of Justice</i>		
	<i>Justice as Fairness</i>		
	<i>Political Liberty</i>		
Chantal Mouffe	<i>The Democratic Paradox</i>		